

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: De rapportering over het “EU-Staatssteunpakket diensten van algemeen economisch belang (DAEB)”

Deze mededeling aan de Vlaamse Regering betreft de uitvoering van de tweejaarlijkse rapporteringsvereiste zoals bepaald in het DAEB-staatsteunpakket.

Deze mededeling bevat volgende elementen:

1. Achtergrond
2. Recente ontwikkeling
3. Rapporteringsvereiste
4. Rapporteringsaanpak
5. Rapporteringsresultaten
6. Afspraak
7. Een afzonderlijke bijlage met de rapporteringsfiches
8. En afzonderlijke bijlage met de volgens het sjabloon van de Europese Commissie te rapporteren financiële gegevens uit de rapporteringsfiches

1. Achtergrond

Het DAEB-staatssteunpakket dat sinds 2012 van kracht is (en de vorige regeling uit 2005 verving) bestaat uit vier instrumenten die gelden voor alle (nationale, regionale, lokale) overheden die compensatie toekennen voor het verrichten van DAEB's:

- de mededeling (van 20 december 2011) licht basisbegrippen uit het staatssteunrecht toe die relevant zijn voor DAEB's, zoals de begrippen steun, DAEB, economische activiteit, de verhouding tussen de regels inzake overheidsopdrachten en die voor staatssteun;
- de DAEB-de-minimisverordening 360/2012 (van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 VWEU op de-minimissteun ten behoeve van diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen) bepaalt dat DAEB-compensatie van maximaal 500.000 EUR over een periode van drie belastingjaren, niet onder het staatssteuntoezicht valt;

- het besluit (van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, VWEU op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst verleend aan bepaalde met het beheer van DAEB's belaste ondernemingen) stelt lidstaten vrij van de verplichting om compensatie voor de openbare dienst aan te melden indien de verenigbaarheidsvoorwaarden van het besluit vervuld zijn;
- de gewijzigde kaderregeling (van 20 december 2011 inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst) geeft de regels voor het beoordelen van DAEB compensatie die staatssteun vormt en die door het besluit niet van aanmelding is vrijgesteld. Die zaken moeten bij de Commissie worden aangemeld en kunnen verenigbaar worden verklaard indien deze voldoen aan de criteria van de kaderregeling.

Op 29 april 2013 publiceerde de Commissie een Gids voor de toepassing van de EU-regels inzake staatssteun, overheidsopdrachten en de eengemaakte markt op diensten van algemeen economisch belang, en met name sociale diensten van algemeen belang.

2. Recente ontwikkeling

Naar aanleiding van de Covid-19 crisis stelde de Commissie in juni een wijziging van de DAEB-deminimisverordening 360/2012 voor die inhoudt 1° de verlenging van de geldigheidsduur tot 31 december 2023 (i.p.v. de huidige tot einde 2020) en 2° de toepasselijkheid van de verordening op ondernemingen die door de Covid-19 crisis in moeilijkheden kwamen in de periode tussen 1 januari 2020 en 30 juni 2021. De verordening bepaalt immers in artikel 1 dat ze niet van toepassing is op "steun verleend aan ondernemingen in moeilijkheden". Dit voorstel werd door experts van de lidstaten besproken op de vergadering van het Staatssteun-adviescomité op 26 juni 2020. Alle aanwezige lidstaten (22 van de 27) spraken zich positief uit over het voorstel. De Commissie zou het voorstel officieel publiceren begin juli met een reactiemogelijkheid voor de lidstaten gedurende een maand. Na een tweede consultatie van het Staatssteun-adviescomité in september zou het goedkeuringsproces in het najaar worden afgerond zodat de gewijzigde verordening vanaf begin 2021 in werking kan treden.

3. Rapporteringsvereiste

Het DAEB-staatssteunpakket bevat rapporteringsvereisten (zoals ook onder het vorige staatssteunpakket van 2005).

Volgens artikel 9 van het DAEB-besluit en punt 62 van de DAEB-kaderregeling moesten de lidstaten een eerste maal op 30 juni 2014 aan de Commissie rapporteren en vervolgens tweemaal.

De intra-Belgische coördinatie en informatie-uitwisseling ten behoeve van de samenstelling van het eindrapport verloopt via de IEC bij de FOD Economie. Het IEC-secretariaat startte de schriftelijke coördinatie via de Werkgroep Staatssteun op 10 december 2019.

Zoals gebruikelijk bij de vorige rapporteringen staat elke overheid/entiteit in voor de opmaak van het eigen deelrapport en bezorgt dit aan de FOD Economie. De FOD Economie bezorgt het eindrapport aan de Commissie via de Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. De rapporteringsdeadline van de Commissie was in principe 30 juni 2018 maar werd verlengd tot 31 augustus wegens de Covid-19-crisis. De IEC verwacht de deelrapporteringen uiterlijk op 10 augustus (verslag Werkgroep Staatssteun van 19 juni 2020).

Op 29 januari 2020 herinnerde de Europese Commissie via een brief aan de Permanente Vertegenwoordigingen de lidstaten aan deze rapporteringsplicht.

4. Rapporteringsaanpak

Voor de 1ste rapportering van 2014 fungeerde binnen het Strategisch Overleg Bestuurlijke Organisatie een ad hoc DAEB-werkgroep. Daarin werd afgesproken dat elk beleidsdomein op basis van een interne screening zou bepalen of en voor welke diensten een rapportering noodzakelijk werd geacht.

De rapportering diende pragmatisch te zijn en toegespitst op de naleving van het DAEB-Besluit. Er diende enkel gerapporteerd over de DAEB-beleidstoepassingen (m.a.w. wat definitief is goedgekeurd, niet de eventuele beleidsintenties). Voor de interne rapportering werd afgesproken het Commissie-rapporteringssjabloon te gebruiken. Daarenboven werd naar analogie met voorgaande DAEB-rapporteringen de praktijk van deelname (door het departement WVG) aan een intra-Belgische sectorale rapportering over de ziekenhuissector bevestigd.

De vorige rapporteringsaanpak binnen de Vlaamse Overheid was het voorwerp van de Mededeling aan de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 (VR 2013 1907 MED 0424). Het resultaat van die eerste rapportering werd bij Mededeling (VR 2014 0407 MED.0315/1) vastgesteld. Het rapport was een bijlage (VR 2014 0407 MED.0315/2) bij die Mededeling. In 2016 was de rapportering punt n° 27 van de Mededelingen op de vergadering van 15 juli 2016 (Mededelingen VR 2016 1507 MED.0320/1). Op 22 juni 2018 werd de Mededeling met de rapportering 2018 goedgekeurd (VR 2018 2206 MED.0240/1 en VR 2018 2206 MED.0240/2).

De Commissie publiceert de nationale DAEB-rapporten op de webpagina van het Directoraat-Generaal Mededinging:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/reports_2016_2017_en.html

Zoals voor de vorige rapporteringen bevat de brief van de Commissie van 29 januari 2020 opnieuw een rapporteringssjabloon. Het 2020-sjabloon is quasi-identiek aan het 2018-sjabloon.

Voor deze rapportering werd de aanpak van de vorige rapporteringen voortgezet. Dit houdt in dat elk beleidsdomein/elke entiteit op basis van een interne screening bepaalt of en voor welke diensten een rapportering noodzakelijk wordt geacht voor de naleving van het DAEB-Besluit. Als vertrekbasis kon uiteraard de analyse ter voorbereiding van de vorige rapportering worden gebruikt. In essentie betreft deze rapportering dus een actualisatie-oefening.

De vermelde brief van de Commissie werd door het departement EWI (wegens het verband met de staatssteunmaterie) aan het departement Kanselarij en Bestuur bezorgd. De ontvangst van vermelde Commissie-brief en de opstart van de DAEB-rapportering werd door DKB (attaché Bestuurszaken AAVR-EU) gecommuniceerd aan de beleidsdomeinen (per email dd. 23/01/2020 en 3/02/2020). De beleidsdomeinen werden verzocht de resultaten van hun analyse en eventuele rapporteringsfiches in te dienen.

5. Rapporteringresultaten

Vanuit volgende beleidsdomeinen werden reacties ontvangen waarin werd gesteld dat er na nadere analyse in het kader van deze rapportering niets was te melden: Kanselarij en Bestuur (departement en Agentschap Binnenlands Bestuur); Financiën & Begroting; departement met verwijzing naar IVA Vlaamse Belastingdienst en het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD); Landbouw & Visserij; departement; Mobiliteit en Openbare Werken; departement; Onderwijs & Vorming; departement; Cultuur, Jeugd, Sport & Media: deeldomein Sport; Internationaal Vlaanderen (Flanders Investment & Trade verwijst naar de eigen regeling); Economie, Wetenschap en Innovatie; Agentschap Innoveren & Ondernemen.

Van volgende beleidsdomeinen werden rapporteringsfiches ontvangen:

- Cultuur, Jeugd, Sport & Media: deeldomein Media
- Welzijn, Volksgezondheid & Gezin: dit beleidsdomein meldde ook de deelname aan de opmaak van het deelrapport over de ziekenhuissector dat op federaal niveau wordt gecoördineerd (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)
- Werk & Sociale Economie
- Omgeving
- Wonen-Sociale Huisvesting

Deze rapporteringsfiches zijn opgenomen in de Bijlage bij deze Mededeling. Een aantal financiële gegevens uit die fiches zijn opgenomen in de Excell-tabel conform het sjabloon van de Europese Commissie.

6. Afspraak

De in de bijlage bij deze Mededeling opgenomen rapporteringsfiches worden als de DAEB-rapportering van de Vlaamse Overheid aan de FOD Economie bezorgd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON